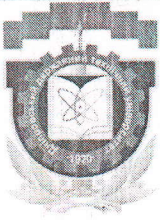

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Освітньо-професійна програма (ОПП)	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Статус дисципліни	Обов'язкова компонента ОПП, цикл професійної підготовки
Курс та семестр	1 курс 1 семестр
Обсяг дисципліни, семестровий контроль	Кредитів – 3. Загальна кількість годин – 90, з них: лекційні – 16, семінарські – 16, самостійна робота – 58 (опрацювання теоретичних розділів, які не викладалися на лекціях). Залік.
Мова викладання	Українська
Кафедра викладання	Соціології
Інформація про викладача, що проводить лекційні заняття	Ярошевська Тамара Василівна, професор кафедри соціології, д. юр. н., доцент, e-mail: yaroshevskaya-t@ukr.net Сторінка викладача на інформаційному порталі ДДТУ: http://www.dstu.dp.ua:8080/Portal/WWW/autor.php?id_prep=196&id_dep=15
Пререквізити (попередні дисципліни, необхідні для опанування дисципліни)	
Пореквізити (дисципліни, в яких будуть використовуватися знання, отримані під час вивчення курсу)	«Антикорупція та доброчесність», «Філософія», «Українська мова професійного спілкування», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці»
Мета навчальної дисципліни	Формування і розвиток як ґрунтовних теоретичних знань, так і спроможність розв'язувати складні практичні завдання, пов'язані з регулюванням відносин у сфері інтелектуальної власності.
Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач після завершення вивчення дисципліни	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

	форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК10¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів на доброчесності.
Програмні результати навчання	ПР12. Розуміти основні принципи і завдання технічної та екологічної безпеки об'єктів електротехніки та електромеханіки, враховувати їх при прийнятті рішень. ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень. ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя. ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.
Політика навчальної дисципліни	1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування знань і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про академічну доброчесність у Дніпровському державному технічному університеті» http://dstu.dp.ua/uni/downloads/z_akadem_dodbro.pdf. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно з правом викладача змінити тему завдання. 2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту або заліку відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). 3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в порядку, встановленому в п. 7.5 «Положення про організацію освітнього процесу у ДДТУ» http://dstu.dp.ua/uni/downloads/polog_osvit_pr_ddtu2017.pdf та в «Положенні про порядок та умови розгляду звернень та скарг здобувачів ВО ДДТУ» http://dstu.dp.ua/uni/downloads/polog_skargu_ddtu.pdf 4. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн режимі за погодженням з деканом факультету.

Додаткова інформація	Більш детальна інформація щодо даної дисципліни (теми лекційних, семінарських занять, самостійної роботи, шкала оцінювання, перелік основної та додаткової літератури) розміщено в робочій програмі дисципліни та на інформаційному порталі ДДТУ за посиланням: http://www.dstu.dp.ua/Portal/WWW/docz.php?id_pred=940&id_spez=13&bsm=0&id_fac=3&kurs=2 http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/3/19/3-19-rp90.pdf

Гарант ОПП

Юрій ШРАМКО

Викладач

Тамара ЯРОШЕВСЬКА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ДДТУ
від «26» 09 2024 року,

протокол № 9
Голова вченої ради

Віталій ГУЛЯЄВ
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
зі спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка»

Кам'янське, 2024

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровським державним технічним університетом у відповідності до ОПП за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджено Вченою радою ДДТУ (Протокол №6 від 30.05.2024 р., Протокол №7 від 27.06.2024 р.)

ВРАХОВАНО:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України № 867 від 20.06.2019 р. та зміни до цього Стандарту, затвердженого Наказом МОН України № 593 від 28.05.2021р. і № 842 від 13.06.2024 р.

РОЗРОБНИК РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ:

Тамара ЯРОШЕВСЬКА, доктор юридичних наук, доцент

Гарант ОПП

«Електроенергетика, електротех-
ніка та електромеханіка»

Юрій ШРАМКО

Робоча програма навчальної дисципліни ухвалена на засіданні кафедри соціології від 05.06.2024 р. протокол № 6,

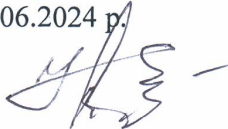
Завідувач кафедри

Костянтин БОГОМАЗ

Робоча програма навчальної дисципліни ухвалена на засіданні кафедри Електротехніки та електромеханіки, протокол № 6, від 05.06.2024 р.

Завідувач кафедри Електротехніки та електромеханіки

Віктор НІЗІМОВ

Ухвалено науково-методичною комісією факультету економіки та соціальних комунікацій 13.06.2024 р., протокол № 6

Голова НМК факультету ЕСК

Наталія КАРАВАН

Ухвалено науково-методичною комісією факультету комп'ютерних технологій та енергетики, протокол № 6, від 13.06.2024 р.

Голова НМК факультету
комп'ютерних технологій
та енергетики

Роман КЛІМОВ

Ухвалено науково-методичною радою Дніпровського державного технічного університету 20.06.2024 року, протокол № 6.

Заступник голови НМР ДДТУ

Олена ГЛУЩЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 14 Електрична інженерія	Нормативна навчальна дисципліна	
Модулів – 1	Спеціальність: 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	Назва освітньої програми Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Семінарські	
		16 год.	4 год.
Тижневих годин здобувача очної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь: бакалавр	Самостійна робота	
		58 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання	
		-	-
		Вид контролю:	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 1:8

для заочної форми навчання – 1:10

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Метою вивчення дисципліни «Права інтелектуальної власності» є формування і розвиток як ґрунтовних теоретичних знань, так і спроможність розв'язувати складні практичні завдання, пов'язані з регулюванням відносин у сфері інтелектуальної власності.

Викладання дисципліни спрямоване вирішити наступні **завдання**:

- з'ясовувати зміст норм законодавства у сфері інтелектуальної власності та застосовувати знання для вирішення конкретних питань у процесі роботи за спеціальністю;
- вміти набувати права на об'єкти інтелектуальної власності та правильно розпоряджатися цими правами;
- мати правові позиції для розв'язання проблемних питань у сфері охорони об'єктів права інтелектуальної власності та комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності;
- ідентифікувати порушення прав інтелектуальної власності, визначати адекватні та ефективні способи їх захисту;
- складати документи з метою оформлення прав інтелектуальної власності;
- виконувати оцінку та визначати вартість прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- представляти проект ліцензійного договору про передачу прав на об'єкт промислової власності, авторського або іншого договору.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти мають здобути такі **компетентності**:

Загальні компетенції:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів на доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПР12. Розуміти основні принципи і завдання технічної та екологічної безпеки об'єктів електротехніки та електромеханіки, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.

ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться: 90 годин (3 кредиту ЄКТС).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Основи права інтелектуальної власності України

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ОБ'ЄКТІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ [1 – 4, 11]

Поняття інтелектуальної діяльності та інтелектуальної власності. Поняття об'єктів права промислової власності: винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, комерційні найменування. Поняття об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Основні нормативно-правові акти, що регулюють сферу інтелектуальної власності.

2. Аналіз реформи у сфері авторського права та суміжних прав в умовах воєнного стану в Україні.

3. Аналіз реформи у сфері промислової власності в умовах воєнного стану в Україні.

Семінарське заняття С1

ТЕМА 2. НАБУТТЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ [1 – 4, 8, 11]

Набуття прав на винаходи, корисні моделі. Набуття прав на промислові зразки. Набуття прав на торговельні марки. Набуття прав на фірмові найменування. Набуття прав на географічні зазначення.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору (контракту).

2. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням.

3. Суб'єкти права на службовий винахід.

Семінарське заняття С2

ТЕМА 3. НАБУТТЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ [1 – 4, 8, 11]

Види об'єктів авторського права і суміжних прав. Поняття твору, як об'єкту авторського права. Основні положення правової охорони об'єктів авторського права. Умови надання правової охорони творам та об'єктам суміжних прав. Строки чинності авторських і суміжних прав.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Об'єкти, що не охороняються авторським правом.

2. Набуття прав за кордоном.

Семінарське заняття С3

ТЕМА 4. ПРАВА НА НЕТРАДИЦІЙНІ ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ [1 – 4, 8, 11]

Поняття нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона наукового відкриття. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона комерційної таємниці та ноу-хау.

Особливості набуття прав на комерційну таємницю та. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Порядок набуття права на сорт рослин.

2. Порядок набуття права на породу тварин.

Семінарське заняття С4

ТЕМА 5. ПЕРЕДАЧА ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ [1 – 4, 8, 11]

Суть торгівлі ліцензіями. Види ліцензій. Ліцензійні договори: особливості ліцензійних договорів; термін дії ліцензійних договорів; порядок укладання ліцензійних договорів. Ліцензійні платежі. Передача прав за авторськими договорами.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Платіж у формі Роялті.

2. Паушальний платіж.

3. Комбінований платіж.
Семінарське заняття С5

**ТЕМА 6. МІЖНАРОДНА ОХОРОНА ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ [12-16]**

Міжнародна охорона прав промислової власності: Паризька конвенція з охорони промислової власності. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Міжнародна охорона об'єктів авторського права та суміжних прав: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів; Римська конвенція з охорони інтересів артистів-виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Поняття Договору патентної кооперації.
2. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
3. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС).

Семінарське заняття С6

**ТЕМА 7. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
[1-5]**

Види відповідальності за порушення прав. Підстави, форми та способи захисту прав інтелектуальної власності. Особливості захисту прав інтелектуальної власності у судовому порядку. Докази та доказування у спорах про порушення прав інтелектуальної власності.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Порядок захисту прав інтелектуальної власності.
2. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди TRIPS.

Семінарське заняття С7

ТЕМА 8. ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ [1-4]

Економічне значення інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Підходи до визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Питання на самостійне опрацювання:

1. Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності за методом Роялті.
2. Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності за методом звільнення від роялті.

Семінарське заняття С8

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма навчання					Заочна форма навчання				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	с. р.	с. п		л	п	с.р.	с. п.
Змістовний модуль 1. Основи права інтелектуальної власності										
Тема 1. Поняття об’єктів та суб’єктів права інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	1	-	10,25	0,25
Тема 2. . Набуття прав на промислові об’єкти інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	-	1	10	0,5
Тема 3. Набуття прав на об’єкти авторського права та суміжних прав	11,5	2	2	6	1,5	11,5	-	-	11,5	-
Тема 4. Права на нетрадиційні об’єкти інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	1	1	8,75	0,75
Тема 5. Передача прав інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	-	-	11,5	-
Тема 6. Міжнародна охорона прав інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	-	-	11,5	-
Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності	9,5	2	2	4	1,5	9,5	1	1	6,75	0,75
Тема 8. Економіка інтелектуальної власності	11,5	2	2	6	1,5	11,5	1	1	8,75	0,75
Усього годин	90	16	16	46	12	90	4	4	79	3

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1	Поняття об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності	2	-
2	Набуття прав на промислові об'єкти інтелектуальної власності	2	1
3	Набуття прав на об'єкти авторського права та суміжних прав	2	-
4	Права на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	2	1
5	Передача прав інтелектуальної власності	2	-
6	Міжнародна охорона прав інтелектуальної власності	2	-
7	Захист прав інтелектуальної власності	2	1
8	Економіка інтелектуальної власності	2	1
	Разом	16	4

6. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1	Проробка лекційного матеріалу, що викладався на лекційних заняттях (0,25год/1год лекц. занять)	4	1
2	Підготовка до семінарських занять (0,5год на 1 год. сем. робіт)	8	2
3	Самостійне вивчення тем і питань які не викладаються на лекційних заняттях	46	69
4	Виконання контрольної роботи	-	10
	Разом	58	82

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції (пояснення, діалоги, дискусія) та семінарські заняття (пілотне опитування, підготовка доповідей та вирішення проблемних ситуацій, робота в групах); самостійна робота з навчально-методичною літературою, нормативними актами; консультації.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів вищої освіти включає поточний та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; індивідуальне опитування.

Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного даною робочою програмою, і у терміни, встановлені навчальним планом. Семестровий контроль проводиться в усній формі. Здобувач вважається допущеним до заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання всіх семінарських занять, передбачених робочою програмою дисципліни.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Модуль 1								Підсумковий тест (залік)	
Поточне тестування та самостійна робота (100 балів)									
Змістовний модуль 1. Основи права інтелектуальної власності							Сума	100	100
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) 60 балів									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	8	8	7	7	8	8		
Семінарські заняття 40 балів									
Cp1	Cp2	Cp3	Cp4	Cp5	Cp6	Cp7	Cp8		
5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2..... – теми лекційних занять;

Cr1, Cr2 ... – теми семінарських занять.

Підсумкова атестація не є обов'язковою для здобувачів вищої освіти, які упродовж навчального семестру за результатами поточного тестування та самостійної роботи набрали суму балів від 60 до 100.

Підсумкову атестацію складають здобувачі вищої освіти, які за результатами поточного контролю набрали від 35 до 59 балів або мають

бажання підвищити свій рейтинг навчання. Кількість балів, набрана при складанні підсумкової атестації не може бути меншою ніж кількість балів, набрана під час поточної атестації.

Проведення контролю знань здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу на семінарських та лекційних заняттях.

Критерії оцінювання на семінарських заняттях здобувачів вищої освіти (очна форма навчання)

Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу на семінарських заняттях здійснюється за кожною темою заняття, шляхом відповідей здобувачем на питання. Відповіді за планом заняття мають ґрунтуватися на знанні чинного законодавства та висловлені власної думки.

Здобувач може отримати таку визначену кількість балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд семінарського заняття, засвоєні у повному обсязі. Необхідні вміння та практичні навички сформовані на високому рівні. Усі завдання з навчальної дисципліни, які передбачені планом заняття, виконані у повному обсязі. Під час семінарського заняття продемонстрована стабільна ініціативність та активність. Відповіді на теоретичні питання ґрунтуються на знанні чинного законодавства та висловлені власної думки щодо дискусійних та проблемних питань.
4	У повному обсязі засвоєні питання, що винесені на розгляд. Необхідні практичні вміння та навички в основному сформовані правильно. Усі передбачені планом занять навчальні завдання виконані у повному обсязі з неістотними неточностями. Під час семінарського заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання стосовно проблемних та дискусійних теоретичних питань, переважно ґрунтуються на знанні матеріалу та власної думки.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні, проте практичні вміння та навички мають поверхневий характер, тому потребують подальшого закріплення та напрацювання. Навчальні завдання, передбачені планом занять, виконані, проте деякі види завдань виконані з помилками.
2	Ті питання, що винесені на розгляд засвоєні частково, є прогалини у знаннях, проте вони не носять істотного характеру. Навички та практичні вміння сформовані недостатньо.
1	ЗВО не володіє відповідними навичками та вміннями, не готовий до семінарського заняття та загалом не знає більшої частини програмного матеріалу.
0	ЗВО не відповів ні на одне питання

Критерії оцінювання на лекційних заняттях здобувачів вищої освіти

Оцінювання рівня підготовки здобувачами до лекційних занять здійснюється: або у формі підготовлених доповідей (стислих реферативних повідомлень, презентацій) з питань, які виносяться на самостійне опрацювання

та відповідей на додаткові питання з теми доповіді; або усних відповідей на питання з теми попереднього лекційного матеріалу.

При оцінюванні рівня доповіді береться до уваги відповідність змісту доповіді темі та її цілісність, визначається ступінь розкриття предмета дослідження, знання чинного законодавства, якість та змістовна цінність супровідної презентації результатів дослідження, застосування прикладів з судової практики, власні висновки.

Здобувач може отримати таку визначену кількість балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
8-7	Питання, винесені планом попереднього лекційного заняття та на самостійне опрацювання (у формі доповіді), засвоєні у повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання ґрунтуються на знанні чинного законодавства та висловлені власної думки щодо дискусійних та проблемних питань.
6-5	У повному обсязі засвоєні теоретичні питання, що винесені на розгляд. Відповіді на питання стосовно проблемних та дискусійних теоретичних питань, переважно ґрунтуються на знанні матеріалу та власної думки, проте з неістотними неточностями.
4-3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні, проте знання чинного законодавства мають поверхневий характер, тому потребують подальшого закріплення та напрацювання.
2	Ті теоретичні питання, що винесені на розгляд засвоєні частково, є прогалини у знаннях. ЗВО не володіє знаннями чинного законодавства.
1	ЗВО не готовий до лекційного заняття, не розглядав питання, які виносяться на самостійне відпрацювання та загалом не знає більшої частини програмного матеріалу.
0	ЗВО не відповів ні на одне питання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ.

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни можливе в наступних випадках:

- участь здобувача у програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО України або за кордоном) відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Дніпровського державного технічного університету;
- участь у програмах здобуття неформальної освіти відповідно до Положення про неформальну та/або інформальну освіту і порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Дніпровському державному технічному університеті.

Загальний обсяг освітніх компонент (як обов'язкових, так і вибіркових) освітньої програми, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми (Наказ МОН України від 08.02.2022 р. №130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»).

Скористатися такою можливістю здобувачі вищої освіти можуть в тому випадку, якщо вони мають:

- сертифікат щодо проходження дистанційного чи он-лайн курсу з тематикою навчальної дисципліни;
- сертифікат, який підтверджує його участь у 2 науково-практичних чи наукових конференціях за тематикою дисципліни;
- публікацію статті у науковому журналі за тематикою навчальної дисципліни;
- прийняття участь у двох науково-практичних конференціях.

Перезарахування та визнання результатів навчання може стосуватися всієї навчальної дисципліни, окремих тем навчальної дисципліни або частини теми, конкретних видів навчального процесу (семінарські заняття тощо).

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Права інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» за освітньо-професійною програмою «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»/ Укладач: Т.В. Ярошевська. Кам'янське, ДДТУ, 2024. 76 с.

2. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Права інтелектуальної власності» для студентів усіх форм навчання/ Укладач Ярошевська Т.В. Кам'янське: вид-во ДДТУ, 2024. 27 с.

3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Права інтелектуальної власності» для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання. Кам'янське: вид-во ДДТУ, 2024, 18 с.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. Т.В. Ярошевської; передм. Т.В. Ярошевської. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 290 с.
2. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник для студ., які навчаються за програмами підготовки магістрів / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко, М. В. Дубняк, Н. Д. Когут, О. В. Литвин, А. С. Ромашко, П. М. Цибульов, О. Я. Юрчишин ; КПІ ім. Ігоря Сікорського ; за ред. П. М. Цибульова, А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 377 с.
3. Харитонova О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Одеса: Юрінком Інтер, 2023. 540 с.
4. Іван Дахно, Віра Алієва-Барановська. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2024. 550 с.
5. Ярошевська Т. В. Інтелектуальна власність. Практикум. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2010. 187 с.

Допоміжна

6. Актуальні питання захисту права інтелектуальної власності: навчально-практичний посібник / А.В. Шабалін. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, 2019. 200 с.
7. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права. Том 1/ кол. Авторів; за ред. Н.М. Мироненко; К.: НДІ ІВ АПрН України, 2019. 222 с.
8. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права. Том 2/ кол. Авторів; за ред. Н.М. Мироненко; К.: НДІ ІВ АПрН України, 2019. 202 с.
9. Мікульонок І.О. Складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 116 с.
10. Ярошевська Т.В. Охорона промислової власності в Україні в умовах європейської інтеграції: монографія. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 452 с.
11. Ярошевська Т.В. Проблеми охорони прав промислової власності в Україні: монографія. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 372 с.

Нормативні джерела

12. Цивільний кодекс України : від 16 січня 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#>

13. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : прийнята 24 липня 1971 р., із змінами від 02 жовт. 1979. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#

14. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28 листопада 1960 р. : приєднання України до угоди 17.01.2002.

15. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 р.: набуття чинності для України: 25 грудня 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#

16. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція) від 26 жовтня 1961 року: приєднання України до Конвенції 20.09.2001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763#

17. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 берез. 1883 року. Набрання чинності для України від 25.12.1991. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#

18. Про авторське право і суміжні права : закон України від 01 груд. 2022 р. № 2811-IX// Голос України: офіційне видання від 31.12.2022. № 267. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#>

19. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: закон України № 3687-XII від 15.12.93. Відомості Верховної Ради України. 1994, № 7, ст. 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#>

20. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: закон України № 3689-XII від 15.12.93. Відомості Верховної Ради України. 1994, № 7, ст. 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368912/print1218034688041545#Text>.

21. Про охорону прав на промислові зразки : закон України № 3688-XII від 15.12.93 Відомості Верховної Ради України. 1994, № 7, ст. 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368812/print1218034688041545#>

22. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999, № 32,ст.267. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75214/print1218034688041545#>

Інформаційні ресурси

1. Інформаційний портал Дніпровського державного технічного університету. . URL: [http:// www.dstu.dp.ua](http://www.dstu.dp.ua)

2. Міністерство економіки України. Інтелектуальна власність. URL: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>

3. Державна системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org>

4. Державна організація «Українське агентство з авторських та суміжних прав». URL: <https://uacrr.org/>

5. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>